

PARTIZANSKA KNJIGA

Edicija
STIHija
knjiga 1

PARTIZANSKA KNJIGA

© Faruk Šehić

© Partizanska knjiga, za ovo izdanje, 2016

urednici
Srđan Srđić
Vladimir Arsenić

FARUK ŠEHIĆ

MOJE RIJEKE

Kikinda, 2016.

Ovo je Serchio
iz kojega su crpli
dvije tisuće godina možda
moje čeljadi s polja
i moj otac i moja mati

Ovo je Nil
koji me vidio
kako se rađam i rastem
i kako gorim od skučenosti
u prostranim nizinama

Ovo je Seina
i u onoj njezinoj mutnoći
ispremiješao sam se
i prepoznao

To su moje rijeke
izbrojene u Soči

Giuseppe Ungaretti *Rijeke*

Forget your personal tragedy. We are all bitched from the start and you especially have to be hurt like hell before you can write seriously. But when you get the damned hurt use it—don't cheat with it . . . All we are is writers and what we should do is write.

Hemingwayevu pismo F. Scottu Fitzgeraldu
iz 1934.

LOARA

DAN OSLOBOĐENJA

*There are heroes in the seaweed
There are children in the morning...*
Leonard Cohen *Suzanne*

Šetao pješčanim žalom dugim nekoliko kilometara. Ljuštore školjki su razbarušeno označavale granice plime. Većina ih je ličila na glave aliena iz Osmog putnika. Atlantik je zapljuskivao francusku obalu. Vuče na tautologiju koja to nije. Zapljuskivanje je sretno ponavljanje talasa i blagost klime. Prepoznao sam isprani indigo dagnji zabijenih u pijesak poput šljemova kosmičkih liliputanaca. Ljudi su rastrčavali pse pored okeana. Vjetar je raspirivao maštu u svim pravcima.

Tu su se nekad iskrcavali Amerikanci i Englezi u Prvom i Drugom svjetskom ratu. U

zaljevu je 1940. potopljen britanski ratni brod H. M. T. Lancastria s 4.000 mornara i engleskih civila. Zbratimljene zastave vijore na gordim jarbolima. To su rijetke zastave koje mi se ne gade. Poštovanje je jedina riječ koju mogu osjećati. Zamišljam američke ratne brodove u zaljevu u centru Saint-Nazairea. Prijeteću sivu boju čelika koji je odlučio braniti svijet od nacizma. Tu je bio i USS Saratoga, čijem sam se imenu kao dijete divio. Riječna voda razblažuje miris okeana.

Puše jak vjetar s pučine, pod mojim nogama hršću oklopi mrtvih školjki. Danas je Dan oslobođenja Francuske od njemačke okupacije. Vijenci su položeni ispred spomenika poginulim vojnicima i hrabrim francuskim civilima. Na otvorenom okeanu klize teretni brodovi. Boja valova je mutna, biblijski metaforična, jer tu rijeka i okean postaju jedno. Pijesak na žalu stvrđnuta mokra kora. Atlantski vjetar je raspirivao maštu u svim pravcima.

Volio bih da me neko zovne imenom. Da vjetar donese moje ime Faroukh, kako ga pišu Arapi i Francuzi. Da konačno nekom pripadnem. Da se vežem za novo mjesto. Pustim mornarsku bradu i lovim sitnu plavu ribu mrežama iz čamca što kašljuca paru i naftu. Sarajevo je daleko od mene. To je teška i mučna ljubav, ovisnost

i opsesija koje su skoro tjelesne kao
drugi ožiljci iz davnih bitaka. Sad
se osjećam kao kilometarski široka
Loara što se ispod moje terase ulijeva
u Atlantik.

Spajam se sa slanom vodom žedan širine
okeana

Samo me zvuk krckanja školjki pod nogama

Vraća u zbilju vjetrovitog Atlantika

Slobodan sam da živim vječno

Ili da istog ovog momenta umrem bez

trunke kajanja

Sa dva ljudska života nataložena u sebi

Za trenutak mi je to u glavi

Zastanem, i onda nastavim koračati

pješčanim žalom

Kao da se nikad ništa nije desilo

Ratovi su privremeno zaboravljeni

Zato se predajem ogromnom talasu koji se

diže iz srca planete

Koji prolazi kroz riblje oči i ljudske eritrocite

Koji naveče šumori kroz lišće mekanih biljaka

I pretvara me u slavu, neuglednu pticu,

koji pjeva ovu pjesmu

O melanholiji nepregledne obale – dječijim

dvorcima od pijeska prepuštenim rukama

atlantskog vjetra, šnali u kosi pirgave

djevojčice

O pobjedama i dnevnim porazima

O nezadrživoj radosti u grudima zbog koje

sam spreman goloruk poginuti na

juriš za najbezazleniji ideal

Ta radost što je u meni izaziva pomisao na

djetinje sladak miris tvoje kože

Tad bih dvostruko oživio zajedno sa svim
mornarima koji će izroniti iz
bjelosvjetskih morskih dubina
Ja, mornar, koji se nikad nije odlijepio od
kopna, biću svoj na svome
Predvodnik ugušenih, raskomadanih i
ugljenisanih u gorućoj nafti ratnih
brodova
Mornara koje su ajkule vukle sa sobom u
vrtoglavo plavetnilo puno mjehurića
zraka
I onih sakatih sa dugim bradama od morskih
trava, njih je more uzelo pod svoje
Kojima je krljušt počela rasti na koži, a ruke
se pretvarale u fokina peraja
Takve bih morske kentaure vodio na kopno,
u konačni proboj prema svjetlosti
Čudno je kakvu snagu patnja može dati
čovjeku, to poniženi najbolje znaju
Proleter i mora, pijanice i razbojnici, mladi
američki marinci na putu za
Normandiju – povraćajući od straha
pred iskrcavanje iz desantnih čamaca
U uniformama koje će im postati mrtvački
povoji
Takve bih volio voditi
U bitku nad bitkama, u uskrснуće na zelenoj
travi pod vedrim nebom
Bez salvi brodskih topova teških kalibara
Bez urlika aviona, i meteža protivavionske
vatre
Bez sjenki podmornica koje iz aviona liče na
duge južne antarktičke kitove
Samo bi krhki padobranci maslačaka lebdjeli
zrakom

Čudno je kako patnja može izobličiti čovjeka,
dati mu atomsku snagu i volju da sve
preživi
Sve te sitne kopnene bitke koje smo
preživjeli, izranjavani, obogaljeni, i
silovani u muške duše
Sve sićušne poraze koji su me ojačali, tu
dnevnu dozu kukute koju sam ispijao
više nego Krist na križu
Čudna je činjenica da ti bol postane sastavni
dio tijela
Na atlantskoj obali Francuske, na krilu vjetra
što me nosio pješčanim žalom
Vidio sam svoju buduću ljubav, atletsku
ženu crvene kose i zelenkastih očiju
Morsku sirenu krunisanu algama
Do tada ću voditi nadute mornare, križance
ljudi i morskih zvijezda, dobijati
zaboravljene izgubljene bitke,
preispisivati povijest u korist
poniženih i ubijenih
Dok ne ugledam morsku površinu odozdo,
umoran i pospan, propadajući kroz
modrinu kao plankton osvjetljen
sunčevim snopom, prepuštajući se
raširenih ruku, s dlanovima vječno
probodenim harpunima skovanim
od ljubavi
Dok nas more ponovo ne sastavi.

